

РЕШЕНИЕ

№ 11442

гр. София, 01.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 175 СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: П. ИВ. МИНЧЕВ

при участието на секретаря РОЗАЛИЯ ИВ. ГЕОРГИЕВА
като разгледа докладваното от П. ИВ. МИНЧЕВ Гражданско дело №
20221110121358 по описа за 2022 година

Съдът е сезиран с искова молба, подадена от П. И. С. срещу А. Д. С., с която е предявен конститутивен иск с правно основание чл. 19 ал. 3 ЗЗД за обявяване за окончателен предварителен договор за доброволна делба, обективиран в споразумение по чл. 51 СК от 26.11.2021г. на: 1) апартамент 9, находящ се в гр. София, ж.к. „Христо Смирненски“, в жилищна сграда - бл. 42, вх. А, етаж четвърти, състоящ се от две стаи, дневна, кухня и сервизни помещения със застроена площ от 83,81 кв.м., заедно с принадлежащото избено помещение № 14 и 2,890 % идеални части от общите части на сградата и толкова идеални части от правото на строеж върху мястото, при съседни по нотариален акт на апартамента: стълбище, Владимир Радев Петров, двор, ул. Марко Бочар; на избеното помещение: коридор, Димитър Борисов Апостолов, Павел Христов И., който недвижим имот е с идентификатор 68134.705.271.3.9 / по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед РД-18-138/24.07.2017 г. на Изпълнителния директор на АГКК, с адрес на имота: гр. София, район Слатина, бл. 42, вх. А, ет. 4, ап. 9; на етаж 4 в сграда с идентификатор 68134.705.271.3 с предназначение - жилищна сграда - многофамилна, разположена в поземлен имот с идентификатор 68134.705.271; предназначение на самостоятелния обект - жилище, апартамент; брой нива на обекта: един; с посочена в документа площ от 83, 81 кв.м. и прилежащи части: мазе 14 и 2, 89 % ид.ч. от общите части на сградата; при съседни самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж: 68134.705.271.3.10; под обекта 68134.705.271.3.6 над обекта 68134.705.271.3.12 и 2) лек автомобил с рег.№ СВ 7101КН, марка Мерцедес МЛ 350 4 матик, цвят - черен металик, с № на двигателя WDC1641861A288153, по силата на който описаните вещи са поставени в собственост на П. И. С..

Ищецът твърди, че на 26.11.2021 г. между страните е сключено споразумение по чл. 51 СК, с което се споразумели да уредят имуществените отношения след прекратяването на брака, като извършат доброволна делба на притежаваното от тях имущество. Твърди, че съгласно подписаното споразумение, в негова изключителна собственост следвало да останат описаните по-горе апартамент и лек автомобил, а той вместо заплащане на притежаваната от ответницата 1/2 ид.ч., поел задължение да погаси задълженията по договор за кредит от 04.09.2018 г., сключен с „Райфайзенбанк (България)“ АД, като учредил и в полза на ответницата пожизнено и безвъзмездно право на ползване върху притежаваните от него 1/3 ид.ч. от ап. № 8, находящ се в гр. София, ж.к. „Христо Смирненски“, бл. 68, вх. Г, ап. 8, който не бил СИО. Твърди, че след приключване на бракоразводното дело, страните запазили час при нотариус за подписване на договор за доброволна делба, но ответницата отменила часа и заявила, че няма да има сделка. Сочил, че с нотариална покана, връчена лично на ответницата, я е поканил да се яви при нотариус за подписване на договора, но ответницата не се явила. Твърди, че споразумението по чл. 51 СК съдържа всички съществени елементи на предварителен договор. Моли съда да уважи предявения иск. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба. Ответницата не оспорва, че между страните е сключено споразумение по чл. 51 СК, утвърдено от съда, но излага, че съгласно същото, страните са се уговорили имуществото да остане в обикновена съсобственост. Оспорва споразумението да съдържа твърденията от ищеца уговорки. Сочил, че в споразумението липсват задължителните реквизити на предварителния договор – нямало уговорена цена, срок, липсвала и изразена воля за продаване или даряване на 1/2 ид.ч. от имота и лекия автомобил. Ответницата излага подробни твърдения в насока, че имотът и автомобилът са придобити по време на брака, като при липса на оборена презумпция за равенство на дяловото, то тя притежава 1/2 ид.ч. от тях. Моли за отхвърляне на иска. Претендира разноски.

Съдът като взе предвид становищата на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намери за установено следното от фактическа страна.

Страните по делото не спорят и от приобщеното производство по гр.д. № 20678/2021г. по описа на СРС, 83-ти състав се установява, че на 07.09.2002г. страните са сключили помежду си граждански брак, както и че на 13.04.2021г. ищецът по настоящото дело П. И. С. е предявил срещу ответницата А. Д. С. иск за развод. Видно от книгата по делото, от брака страните имат едно непълнолетно /към датата на прекратяването на брака/ дете Моника Петрова С..

Също така няма спор и от приложените по брачното дело документи за собственост се установява, че процесният апартамент № 9, находящ се в гр. София, ж.к. „Христо Смирненски“, бл. 42, вх. А, ет. 4, е придобит чрез покупко-продажба на 16.10.2003г. – по време на брака. Същото се установява и по отношение на процесния автомобил марка „Мерцедес МЛ 350 4 матик“ с рег. № СВ7101КН от представеното свидетелство за регистрация, съгласно което автомобилът е регистриран на името на ищеца на 29.06.2017г.

– отново по време на брака.

От приетия по настоящото дело /както и по приобщеното такова/ споразумение по чл. 51 СК от 26.11.2021г. се установява, че страните са се договорили доброволно относно прекратяването на брака и последиците от него. В т. 7 от споразумението страните са се договорили и относно имуществените последици от прекратяването на брака, като са предвидили, че в дял и изключителна собственост на П. И. С. се поставят придобитите по време на брака апартамент № 9, находящ се в гр. София, ж.к. „Христо Смирненски“, бл. 42, вх. А, ет. 4 и автомобил марка „Мерцедес МЛ 350 4 матик“ с рег. № СВ7101КН. Страните са заявили, че нямат претенции за уравнение на дяловете. Съгласно т. 8 от споразумението, договорът за кредит, сключен от П. И. С. с поетите задължения по него са задължение единствено и само на П. И. С. – договор за кредит от 04.09.2018г. с „Райфайзенбанк България“ ЕАД. В т. 9 от споразумението страните са уговорили, че всички останали движими вещи са поделени доброволно преди брачния процес и страните нямат и не могат да имат за в бъдеще имуществени претенции, свързани с тях един към друг.

От приетия протокол от проведено открито съдебно заседание от 07.12.2021г. по гр.д. № 20678/2021г. по описа на СРС, 83-ти състав, се установява, че вследствие на депозираното пред съда споразумение, страните са пожелали производството да продължи като такова за развод по взаимно съгласие, което искане е било уважено от съда с протоколно определение. В същото съдебно заседание страните са заявили, че поддържат представеното от тях споразумение със следното изменение: „Корекция правим в т. 7 от представеното споразумение, че описаното имущество след прекратяване на брака остава в обикновена съсобственост и ще се ползва от съпруга.“

От приетото решение № 20220559 от 08.12.2021г. по гр.д. № 20678/2021г. по описа на СРС, 83-ти състав, се установява, че съдът е прекратил брака между страните и е утвърдил постигнатото от тях споразумение по чл. 51 СК. Относно имуществените последици от прекратяването на брака в утвърденото с решението споразумение е предвидено, че в обикновена съсобственост при равни дялове остават следния недвижим имот и МПС: апартамент № 9, находящ се в гр. София, ж.к. „Христо Смирненски“, бл. 42, вх. А, ет. 4 и автомобил марка „Мерцедес МЛ 350 4 матик“ с рег. № СВ7101КН. Останалите клаузи на споразумението от 26.11.2021г. са останали непроменени. Страните са декларирали, че с настоящото споразумение са уредили правоотношенията помежду си.

От приетия Нотариален акт за дарение на недвижим имот с учредено право на ползване № 132, том II, рег. № 13280, дело № 278/2021г. се установява, че на 07.12.2021г. ищецът П. И. С. е дарил на своята дъщеря Моника Петрова С. апартамент № 8, находящ се в гр. София, ж.к. „Христо Смирненски“, бл. 68, вх. Г, ет. 4, като е учредил в полза на ответницата А. Д. С. безвъзмездно и пожизнено право на ползване върху 1/3 ид.ч. от същия имот.

От приетата нотариална покана с удостоверяване на връчването се установява, че на 21.02.2022г. ищецът е поканил ответницата за следното: „Тъй като на 07.12.2021г. в съдебното заседание на Софийски районен съд по бракоразводното дело се договорихме, с

цел икономия на време и средства, договора за доброволна делба на апартамент № 9 и лек автомобил Мерцедес да подпишем пред нотариус, с настоящата Ви каня на 16.03.2022г. в 15,30ч. в нотариалната кантора на нотариус Валентина Георгиева /с посочен адрес/ да подпишем договора за доброволна делба на апартамент № 9 и лек автомобил Мерцедес, при условията, при които сме се договорили.“

От приетия констативен протокол от 16.03.2022г. на нотариус Валентина Георгиева се установява, че на 16.03.2022г. в 15,30ч. ищецът се е явил в нотариалната кантора, а ответницата А. Д. С. не се е явила и не е изпратила представител /обстоятелство, което ответницата не оспорва/.

Приет е и сигнал от ищеца до СРП за извършено от ответницата престъпление по чл. 209, ал. 1 НК, в който ищецът твърди, че страните се били съгласили на изменение на споразумението за икономия на време и средства и с оглед избягване отлагането на делото за изготвяне на експертиза, като ответницата поела ангажимент в последствие да сключат договор за доброволна делба, който не изпълнила.

Приета е и покана за доброволно изпълнение от ответницата до ищеца от 06.07.2022г., с която ответницата твърди наличие на заплахи от страна на ищеца и претендира обезщетение за ползването на общите вещи от ищеца.

Приет е и отговор от 13.07.2022г. на поканата за доброволно изпълнение, в който ищецът отново е изложил твърдения за неизпълнение на поет ангажимент за сключване на договор за доброволна делба.

Въз основа на така събраната доказателствена съвкупност съдът намира за установено следното от правна страна.

Исковата молба е редовна, а предявеният с нея иск е процесуално допустим.

По така предявения иск в доказателствена тежест на ищеца е да докаже наличието на валиден предварителен договор сключен с ответника, по силата на който страните са се уговорили да сключат договор за доброволна делба на описаните в исковата молба апартамент и лек автомобил, които да останат в изключителна собственост на ищеца срещу негово насрещно задължение да погаси задълженията по договор за кредит от 04.09.2018 г., сключен с „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД, вместо заплащане на идеалните части на ответницата; ищецът да е изпълнил задължението си и да е настъпил падежът на задължението на ответника.

В доказателствена тежест на ответника е да установи, че не е изпаднал в забава, респ. наличието на хипотези, при които може да се освободи от задължението си за сключване на окончателен договор.

По своята правна същност доброволната делба е договор, съдържанието на който се определя от съсобствениците съделители, като има за цел да прекрати съсобствеността и идеалните части на всеки от съсобствениците се превърнат в отделно право на собственост и съответно всеки от тях да може да получи своя дял в натура, ако това е възможно. При

извършване на доброволната делба трябва да бъдат спазени всички императивни изисквания на закона, в нея освен че трябва да вземат участие всички съделители, тъй като в противен случай тази делба ще е нищожна, тя трябва да се извърши по начин всеки от съделителите да получи реален дял в натура, съобразно правата му в съсобствеността, възможно е да се уговори между тях един да получи целия имот, а останалите - паричната равностойност на припадащата им се част /в този смисъл Решение № 267 от 28.11.2011 г. на ВКС по гр. д. № 225/2011 г., II г. о., ГК/. Договорът, обаче, е действителен и представлява делба /а не дарение/ дори тогава, когато не съдържа конкретен размер на паричното уравнение, включително и когато това уравнение е извършено фактически преди сключването на договора /в този смисъл Решение № 40 от 4.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 5600/2013 г., I г. о., ГК/.

Нормата на чл. 35, ал. 1 ЗС предвижда специална форма за действителност на договора за доброволна делба – писмена с нотариална заверка на подписите на съделителите. В правната теория и съдебната практика няма колебание по въпроса, че вещно-транслативна сделка, която е сключена в нарушение на законовото изискване за форма, може да бъде конвертирана в предварителен договор за съответната сделка, стига неговата форма и съдържание да отговарят на изискванията на чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗД – да е сключен поне в обикновена писмена форма и да съдържа в себе си всички уговорки от същественото съдържание на окончателния договор. Това правило се прилага по отношение на всички транслативни сделки, включително по отношение на договора за доброволна делба. Както е прието с Решение № 497 от 21.01.2013г. по гр.д. № 674/2013г. на ВКС, IV г.о., ГК, предварителният договор за доброволна делба е правно валиден и поражда за всеки от съделителите правото да иска неговото обявяване за окончателен по реда на чл. 19, ал. 3 ЗЗД, стига договорът да отговаря на законовите изисквания.

Горните правила са валидни независимо от основаниято, на което е възникнала съсобствеността – правна сделка, наследяване, прекратена съпругеска имуществена общност. Ето защо те се явяват приложими и в хипотезата, в която страните са постигнали споразумение за уреждане на имуществените последици от прекратяването на брака съгласно чл. 51 СК, което, обаче, не е породило правно действие, защото не е било утвърдено от съда. Съгласно нормата на 51, ал. 1, изр. 2 СК, със споразумението страните могат /но не са длъжни/ да се споразумеят и по други последици на развода, включително имуществените такива. Според чл. 51, ал. 2 СК, споразумението има действие от неговото утвърждаване от съда с решението по чл. 330, ал. 2 ГПК. Следователно в случаите, в които страните са постигнали споразумение по чл. 51 СК по отношение на имуществените последици от прекратяването на брака, но то не е било утвърдено от съда в тази му част и поради тази причина не е породило вещен ефект, споразумението има характера на договор за доброволна делба на придобитото по време на брака имущество в режим на СИО, сключен в нарушение на установеното в чл. 35, ал. 1 ЗС изискване за форма. Този договор подлежи на конверсия в предварителен договор за доброволна делба, ако отговаря на изискванията на чл. 19, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД.

В настоящата хипотеза, видно от приетото споразумение от 26.11.2021г., същото е сключено в писмена форма и е подписано от двете страни. Споразумението съдържа подробно описание на процесния недвижим имот с посочване на неговото предназначение, площ, граници и съседи, както и идентификатор по действащите КККР. Аналогично, процесното моторно превозно средство е описано по марка, модел, цвят, регистрационен номер, номер на двигател. Следователно в споразумението се съдържат достатъчно индивидуализиращи данни по отношение на делбеното имущество, които да позволят неговото обявяване за окончателен договор.

Релевираното от ответницата възражение за безвъзмезден характер на сделката /липса на цена/ е неоснователно, тъй като на първо място в споразумението е посочено, че ищецът поема лично задължението на страните по сключения от тях договор за потребителски кредит /за което те поначало отговарят солидарно съгласно чл. 36, ал. 2 СК/. Следователно, по силата на споразумението ищецът е приел да поеме пълния размер на задължението по кредита в рамките на вътрешните отношения между двамата солидарни длъжници. Освен това, както беше посочено по-горе, няма правна пречка уравнието на дела да бъде извършено и извън уговорките на доброволната делба, а в случая от приетия нотариален акт от 07.12.2021г. се установява, че ищецът е учредил в полза на ответницата безвъзмездно право на ползване върху друг свой имот, за който не се твърди и не се доказва да е придобит по време на брака. Неоснователно е и оплакването на ответницата, че споразумението не съдържало уговорка за срок относно сключването на окончателния договор. Липсата на такава уговорка означава единствено, че задължението за сключване на окончателния договор става изискуемо след покана съгласно правилото на чл. 84, ал. 2 ЗЗД, каквато покана ищецът е връчил на ответницата. Ето защо съдът намира, че процесното споразумение отговаря на изискванията на чл. 19, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД, поради което би могло да бъде обявено за окончателен договор по реда на чл. 19, ал. 3 ЗЗД.

За да бъде обявен за окончателен по посочения ред, обаче, предварителният договор следва да бъде в сила, т.е. да обвързва страните към датата на обявяването му за окончателен. Това означава, че действието му не следва да е било прекратено чрез неговото разваляне, прекратяване или изменение от страните. В процесната хипотеза съдът намира, че противно на изложените от ищеца твърдения, процесното споразумение от 26.11.2021г. не е запазило действието си след постановяването на решението за прекратяване на брака. Това е така, защото видно от съдържанието на протокола от проведеното на 07.12.2021г. открито съдебно заседание по гр.д. № 20678/2021г. по описа на СРС, 83-ти състав, страните са изменили неговото съдържание, именно в частта относно имуществените отношения от прекратяването на брака. В протокола /представляващ официален удостоверителен документ/ е записано следното изявление на страните по делото: *„Корекция правим в т. 7 от представеното споразумение, че описаното имущество след прекратяване на брака остава в обикновена съсобственост и ще се ползва от съпруга.“* Така изразената от страните воля представлява по своя характер изменение на уговорките, постигнати в споразумението от 26.11.2021г. именно в частта, с която те са уговорили процесният

апартамент и автомобил да останат в еднолична собственост на ищеца. Страните са променили тази своя воля, като са се съгласили имуществото да остане в режим на обикновена съсобственост. Изявлението е изрично и по недвусмислен начин дерогира уговорките, постигнати от страните в т. 7 от процесното споразумение. В тази насока следва да се уточни, че страните в производството по развод по взаимно съгласие не са длъжни да посочват в споразумението по чл. 51 СК, че общото имущество ще остане в режим на обикновена съсобственост - тази последица от прекратяването на брака следва от закона /чл. 28 СК/. В конкретния случай, обаче, нейното изрично включване в утвърденото от съда споразумение цели именно да изясни волята на страните за отмяна на уговорката, постигната в т. 7 от първоначалното споразумение от 26.11.2021г.

Ето защо съдът намира, че с направеното на 07.12.2021г. изявление на страните в съдебното заседание и утвърденото с решението от 08.12.2021г. споразумение по чл. 51 СК, страните са прекратили действието на споразумението от 26.11.2021г. в частта му относно имуществените последици от прекратяването на брака /т. 7/. След като процесното споразумение не е в сила и не обвързва страните по настоящото дело, то не може да бъде обявено за окончателно от съда по реда на чл. 19, ал. 3 ЗЗД.

За този извод са без значение причините, поради които споразумението е отменено. Видно от нотариалната покана на ищеца, връчена на 21.02.2022г., причината за това е икономия на време и средства, но дори това да е било извършено с оглед изпълнено устно обещание на ответницата, че след прекратяване на брака ще уредят отношенията си с допълнителна сделка, това обстоятелство не оказва влияние върху правния ефект на изявленията на страните от 07.12.2021г. и на утвърденото на 08.12.2021г. споразумение. Независимо от причината за това, споразумението от 26.11.2021г. в частта по т. 7 е дерогирано по силата на последващото споразумение и не произвежда правно действие, съответно не може да бъде обявено за окончателен договор за доброволна делба. Доколкото процесното имущество е останало в обикновена съсобственост на страните, тази съсобственост може да бъде ликвидирана чрез последваща правна сделка или чрез съдебна делба, но не и чрез иск по чл. 19, ал. 3 ЗЗД за обявяване на споразумението, в редакцията му от 26.11.2021г., за окончателен договор за доброволна делба.

Предвид гореизложеното, предявеният иск е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По разноските.

При този изход от спора, право на разноски има единствено ответницата. Същата е сторила разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 4272,43 лева с ДДС, платени изцяло в брой съгласно представения договор за правна защита и съдействие и фактура от 03.04.2023г., съдържаща разписка за плащане, които следва да й бъдат присъдени.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. И. С., с ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ж.к. „Х С“, бл. , ап. , срещу А. Д. С., с ЕГН: *****, с адрес: гр. С, ул. „Х С“, бл. вх. , ап. , конститутивен иск с правно основание чл. 19 ал. 3 ЗЗД за обявяване за окончателен на предварителен договор за доброволна делба, обективиран в споразумение по чл. 51 СК от 26.11.2021г.

ОСЪЖДА П. И. С. да заплати на А. Д. С. на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от **4272,43 лева** с ДДС, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____